

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 4661
Konu : Soru Önergesi

20.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-120.07-[7/11648]-145743-96055 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/11648 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş 7/11648 (3 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ali ÖZ
Esas No : Mersin Milletvekili
: 7/11648

İnsan sağlığını direkt olarak etkileyen faktörlerin başında temel tüketim maddelerinin niteliği gelmektedir. Sağlık için tüketilen ürünlerin insan sağlığına uygunluğunun denetimi şarttır.

Bu bağlamda:

SORU 1) Tüketilen ürünlerin laboratuvar deneyleri öncesinde numune temini nasıl yapılmaktadır?

CEVAP 1) Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten, satan ve toplu tüketime sunan onay ve kayıt kapsamındaki gıda işletmelerinin resmî kontrol hizmetleri; 13/6/2010 tarih ve 27610 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” ve bu Kanun kapsamında yayımlanan yönetmelik, tebliğ ve talimatlar çerçevesinde, merkezde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda, il müdürlüklerimizde istihdam edilen kontrol görevlilerince yürütülmektedir.

Resmî kontroller, uygun sıklıkta, tarafsız, şeffaf ve meslekî gizlilik ilkelerine uygun olarak risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber verilmeksizin gerçekleştirilmektedir. Bu kontroller, izleme, gözetim, doğrulama, tetkik, denetim, numune alma ve analiz gibi uygulamaları da kapsamaktadır. Kontrol görevlisi, 5996 sayılı Kanun kapsamındaki her yere kontrol amacıyla girebilmekte ve numune alabilmektedir. Alınan numuneler için herhangi bir bedel ödenmemektedir. İşletme sahipleri ve çalışanları, resmî kontroller sırasında gerekli olan her türlü yardım ve kolaylığı sağlamakla yükümlüdür.

SORU 2) Laboratuvara gelen numunelerin teslimini alanlar aynı ürünü mü test etmektedir?

CEVAP 2) Laboratuvara güvenlik mühürü ile gelen numuneler numune kabul birimince teslim alınmakta ve kodlanarak istenilen analizin yapılacağı laboratuvar alt birimine yönlendirilmektedir. Laboratuvar alt biriminde farklı bir personel tarafından ürünün analizi yapılarak sonuç numune kabul birimine gönderilmekte ve numune kabul biriminde güvenlik mühür numarası belirtilerek analiz raporu düzenlenmektedir.

SORU 3) Ürünlerin tüketiciye ulaşmadan önce rastgele tespit edilerek direkt analize tabi tutulması gerektiğine inanıyor musunuz?

CEVAP 3) Bakanlığımız, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla, risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber vermeksizin, yıllık denetim programlarının haricinde; şüpheli, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması, izleme, gözetim ve tetkik amaçları ile birlikte BİMER ve ALO GIDA 174 kapsamında şikâyet edilen ürün ve firmalara yönelik resmî kontrol faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kontroller üretim ve perakende satış işyerlerini kapsamaktadır. Dolayısıyla ürünlerden son tüketiciye ulaşmadan önce rastgele numune alınarak analiz yaptırılmakta ve uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda ise 5996 sayılı Kanun kapsamında gerekli idarî yaptırımlar uygulanmaktadır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SORU 4) Üretici firmaların gönderdiği numunenin uygun olması, tüm ürünlerin uygun olacağı anlamına gelir mi?

CEVAP 4) Bakanlığımızın resmî kontrolleri yanında, üretici firmalar da ürettiği ürünlerden otokontrol amacıyla numune göndererek Bakanlığımız laboratuvarlarında analiz yaptırabilmektedir. Bu numuneler özel istek numunesi olarak değerlendirilmekte, muayene ve analiz raporunda raporun kısmen kullanılamayacağına dair uyarıcı ifade, “Analiz sonuçları yukarıda belirtilen numune için geçerlidir” ifadesi ve özel istek muayene ve analiz raporlarının son sayfasında mutlaka “Adli ve idarî işlemler ile reklâm amacıyla kullanılamaz” ifadesi yer almaktadır.

Bu tip analizlerde, analiz raporundaki değerler, sadece işletme tarafından analize gönderilen numuneye ait değerleri kapsamaktadır.

SORU 5) Denetim sıklığını arttırmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 5) AB ile uyumlu olarak ürün ve işletme riskine dayalı gıda denetim ve kontrol sistemine geçilmiş olup, denetim sıklığı artırılmıştır. Denetimdeki hedefimiz denetim sayısını arttırmanın yanında denetimin etkinliğini de arttırmaktır. Risk esaslı denetim ve kontrollerle, Türk Gıda Kodeksine uygun güvenilir ve hijyenik gıda üretiminin sağlanması yanında gıda işyerlerinin teknik ve hijyenik düzeylerinin de düzeltilmesi hedeflenmektedir. Riske dayalı denetim sıklığı; büyük ya da küçük işletme ayırımı gözetmeksizin gıda maddelerinin risk durumu, önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler, gıda işletmecilerinin uyguladıkları incelemelerin otokontrol sonuçları, işletmenin hijyen yönetimi gibi kriterlere göre değişen zaman aralıklarında belirlenmekte ve kontroller bu sıklık doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca gerek gıda denetçisi gerekse denetim sayısı önemli oranda arttırılmıştır. 2002 yılında 1.500 denetçi ile 39 Bin denetim yapılmış iken 2011 yılında denetçi sayısı 4.635’e, denetim sayısı ise 400 Bine ulaşmıştır.

SORU 6) Denetimler sonunda uygulanan yaptırımları yeniden düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 6) Resmî kontroller sonucunda uygulanacak olan idarî yaptırımlar, 5996 sayılı Kanun’un 40 ve 41’inci maddelerinde düzenlenmiştir. Burada belirlenen idarî para cezaları Maliye Bakanlığı’nca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranı çerçevesinde güncellenmektedir.

SORU 7) Ürünlerin piyasada kabul görmesiyle, patent isim adı altında, aynı ürünü başka kaynaklardan temin ederek tüketiciye ulaştırmayı engellemeye yönelik tedbir almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 7) 5996 sayılı Kanun’un amacı; gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır. Bu kapsamda yapılan resmî kontrollerde gıdanın taklit ve tağşişine yönelik kontroller de yapılmakta ve laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten/ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası Bakanlığımız internet sitesinde kamuoyuna duyurulmaktadır.

SORU 8) Ürünlerin muhafaza aşamasındaki bozulmaları da düşünerek ne gibi yaptırımları planlıyorsunuz?

CEVAP 8) Gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ve yem ile ilgili faaliyet gösteren işletmeciler, kendi faaliyet alanının muhafaza aşaması dâhil faaliyetlerinin her aşamasında 5996 sayılı Kanunda belirtilen şartları sağlamak ve bunu doğrulamakla yükümlüdür. Gıda ve yem işletmecisi ürettiği, işlediği, ithal ettiği, satışını veya dağıtımını yaptığı bir ürününün, gıda ve yem güvenilirliği şartlarına uymadığını değerlendirmesi veya buna ilişkin makul gerekçelerinin olması durumunda, söz konusu ürünü kendi kontrolünden çıktığı aşamadan başlamak üzere, toplanması için gerekli işlemleri derhal başlatmak ve konu ile ilgili olarak Bakanlığımızı bilgilendirmek zorundadır. Gıda ve yem işletmecisi, ürünün toplanması gerektiğinde, toplanma nedeni hakkında tüketiciyi veya kullanıcıyı doğru ve etkin olarak bilgilendirmek ve gerekli hâllerde, insan sağlığını korumaya yönelik alınacak tedbirlerin yeterli olmaması durumunda, tüketiciye veya kullanıcıya ürünün iadesi için çağrıda bulunmak zorundadır. Bu hükümlere uymayanlar hakkında ise 5996 sayılı Kanun gereği gerekli idarî yaptırımlar uygulanmaktadır.

SORU 9) Uygunsuz ürünlere uygunluk raporu düzenleyen devlet ve özel sektör çalışanlarına ciddi cezalar vermeyi öngörüyor musunuz?

CEVAP 9) Kontrol görevlisi, Bakanlık adına 5996 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda resmî kontrolleri yapmak, kontrol sonucuna göre, her türlü etkiden ve çıkar ilişkisinden uzak, tarafsız, objektif ve bağımsız olarak karar almak zorundadır. Kontrol görevlisi, kendisine verilen yetkiler çerçevesinde, 5996 sayılı Kanun'da öngörülen idarî yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

Bu hükme aykırı hareket eden kontrol görevlileri hakkında inceleme başlatılmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesi gereği işlem yapılmaktadır. Gerek görülmesi hâlinde ise Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'na bildirilmektedir.

Ayrıca uygunsuz ürünlere uygunluk raporu düzenleyen özel gıda kontrol laboratuvarlarına 5996 sayılı Kanun'un 42. maddesinde yer alan hükümler uygulanmaktadır.